

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tdo/75/2016
Identifikačné číslo spisu: 7813010209
Dátum vydania rozhodnutia: 15.11.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Daniel Hudák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:7813010209.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Hudáka a sudcov JUDr. Viliama Dohňanského a JUDr. Františka Moznera na neverejnom zasadnutí 15. novembra 2016 v Bratislave, v trestnej veci proti obvinenému H. H. pre prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., o dovolaní obvineného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava z 23. novembra 2015, sp. zn. 1 T 75/2013, v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach zo 7. júna 2016, sp. zn. 5 To 2/2016, podľa § 381 Tr. por., takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného H. H. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Rožňava z 23. novembra 2015, sp. zn. 1 T 75/2013, bol obvinený H. H. uznaný za vinného z prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

ako starosta Obce D. J. okr. Rožňava, v roku 2008 - 2010 vyberal z bankového účtu obce, vedený vo VÚB, a.s., finančné prostriedky v rôznych sumách, vo forme záloh, z ktorých časť použil na nezistený účel, pričom následne v úmysle zdokladovať vynaloženie chýbajúcich finančných prostriedkov dal v rozpore s ust. zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, zák. č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových prostriedkoch (správne o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov), ústny pokyn pracovníčke Obecného úradu D. J. - A. G. - na zaúčtovanie účtovných údajov - faktúr účtovných dokladov, ktoré boli uhradené až v nasledujúcom období, do účtovníctva Obce D. J., v ktorých Obce D. J. vystupovala ako odberateľ

- v presne nezistený deň na prelome rokov 2008 - 2009 dal pokyn na zaúčtovanie faktúry č. 13/08, vystavenej dňa 31. decembra 2008 dodávateľom S. Y., za vodoinštalčné a kurenárske práce, v hodnote 150 000 Sk (4 979,09 Eur) a s ňou súvisiaci výdavkový pokladničný doklad číslo 7035 zo dňa 31. decembra 2008, napriek tomu, že dodávateľovi S. Y. dňa 31. decembra 2008, táto suma vyplatená

nebola, ale k vyplateniu došlo dňa 10. februára 2009 a 14. decembra 2009,

- v presne nezistený deň, na prelome rokov 2008 - 2009 dal pokyn na zaúčtovanie výdavkového pokladničného dokladu č. 7034 s dátumom 31. decembra 2008, údajne vystaveného dodávateľom Agrodružstvo G. za dodávku palivového dreva na sumu 21 500 Sk (713,67 Eur), pričom žiadne drevo nebolo Obcou D. J. objednané, nebolo dodané a ani dodávateľom vyplatené,

- v presne nezistený deň v roku 2010 dal pokyn na zaúčtovanie faktúry č. XXXXXXXXX zo dňa 20. júla 2010, dodávateľa E. J., za rozobratie a výmenu strechy na základnej škole v hodnote 1 394 Eur a s ňou súvisiaci výdavkový pokladničný doklad č. 390 zo dňa 21. júla 2010, aj keď práce v tom čase neboli vykonané, ale až v jesenných mesiacoch roku 2011, a vtedy bola aj vyplatená suma 1 394 Eur za ich vykonanie,

čím takto Obci D. J. spôsobil škodu najmenej 713,67 Eur za nedodané drevo.

Za to obvineného odsúdil podľa § 326 ods. 1, § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. j/ Tr. zák. na trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. výkon tohto trestu podmenečne odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. určil skúšobnú dobu v trvaní 3 rokov.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. uložil mu trest zákazu činnosti verejnej funkcie po dobu 3 rokov.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. poškodeného s nárokom na náhradu škody odkázal na konanie vo veciach občianskoprávných.

Krajský súd v Košiciach uznesením zo 7. júna 2016, sp. zn. 5 To 2/2016, odvolanie obvineného H. H. podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Rozsudok prvostupňového súdu a uznesenie krajského súdu obvinený prostredníctvom splnomocneného obhajcu napadol dovolaním podaným z 12. augusta 2016 z dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. V ňom poukázal na rozhodnutia oboch súdov, na obhajobu, ktorú uplatňoval a na odôvodňujúce časti týchto rozhodnutí, ktoré dovolaním napadol. Argumentoval ustanoveniami § 19 zákona č. 523/2004 Z.z., § 7 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. a § 11 ods. 4 písm. a/ zákona č. 369/1990 Z.z. V súvislosti s tým poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Tz 22/2004, a tiež na rozsudky Okresného súdu Námestovo z 11. decembra 2013, sp. zn. 6 T 4/2013, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline zo 7. mája 2014, sp. zn. 2 To 30/2014, Okresného súdu Lučenec z 2. októbra 2014, sp. zn. 22 T 37/2014, a Okresného súdu Dunajská Streda z 2. júla 2014, sp. zn. 1 T 41/2014. Citoval aj zo „Zhodnotenia dokazovania a zákonnosti rozhodovania o trestnom čine zneužívania právomoci verejného činiteľa a o trestných činoch korupcie 2000“, ktoré vydala Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. Na podklade uvedeného namietal právnu kvalifikáciu skutku uvedenú v napadnutom rozsudku okresného súdu s tým, že pri správnom použití zákona, malo byť jeho konanie - skutok z obžaloby posúdený ako trestný čin porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 237 Tr. zák., alebo trestný čin sprenevery podľa § 213 Tr. zák. Uvedené preukazuje, že krajský súd napadnutým uznesením nesprávne posúdil vec, čím porušil ustanovenie § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a v dôsledku toho aj právo obvineného na súdnu ochranu podľa článkov 1, 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd. Porušené bolo aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa článkov 6 ods. 1, 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Napadnuté uznesenie nebolo dostatočne zdôvodnené a neodpovedalo na základné argumenty odvolateľa a v tej súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (I. ÚS 108/07, III. ÚS 328/05, III. ÚS 116/06, III. ÚS 107/07, IV. ÚS 14/07, I. ÚS 33/2012, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 265/05, IV. ÚS 358/09, II. ÚS 251/04, II. ÚS 200/09, II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07, III. ÚS 192/06, I. ÚS 110/07, III. ÚS 366/2012, IV. ÚS 108/2010 a ďalšie) a Európskeho súdu pre ľudské práva (Větrenko v. Moldavsko, Krasulya v. Rusko, Beian v. Rumunsko). Skutkový stav veci ustálený oboma súdmi bol odlišný od skutkových zistení vyplývajúcich z hodnotenia vykonaných dôkazov z jeho pohľadu, z ktorými sa oba súdy v odôvodnení napadnutých rozhodnutí

dôsledne a dostatočne nevysporiadali. Rozdiely v súdnych rozhodnutiach súdov nižších stupňov sú prirodzené, úlohou najvyššieho súdu je však usmerňovať tieto protirečivé rozsudky - zjednocovať rozdielne právne názory a zabezpečiť, aby obdobné situácie boli posudzované rovnakým spôsobom. Navrhol, aby najvyšší súd zrušil uznesenie krajského súdu a vec vrátil tomuto súdu na nové prejednanie a rozhodnutie. V prípade ak súd mieni dovolanie zamietnuť, navrhol vzhľadom na rozdielne právne názory súdov rôznych inštancií ako aj generálnej prokuratúry, aby vec bola predložená trestnému kolégiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky účelom zjednotenia rozhodovacej praxe.

Dovolanie bolo na vedomie zaslané okresnej prokuratúre 19. augusta 2016 a 21. septembra 2016, ktorá sa do doby rozhodovania dovolacieho súdu nevyjadřila.

Najvyšší súd ako súd dovolací v zmysle § 377 Tr. por. zistil, že dovolanie proti napadnutému rozhodnutiu je prípustné, bolo podané oprávnenou osobou, v zákonom stanovenej lehote a mieste (§368 ods. 1, ods. 2 písm. h/, § 369 ods. 2 písm. b/, § 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.) a spĺňa podmienky, ako aj obsahové náležitosti predpokladané v § 373 ods. 1, ods. 2, § 374 Tr. por. a nie je zákonný dôvod na postup podľa § 382 písm. a/, písm. b/, písm. d/, písm. e/ alebo písm. f/ Tr. por. a ani podľa § 382a § 383 Tr. por.

Najvyšší súd preskúmaním spisu zistil, že namietaný dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. v posudzovanom prípade nie je naplnený.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 371 ods. 5 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. i/ a podľa odseku 3 nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného. V zmysle § 371 ods. 7 Tr. por. dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V zmysle § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené a podľa odseku 2 tohto ustanovenia dovolací súd ustanovenie odseku 1 nepoužije, ak by dôvod dovolania bol v neprospech obvineného a dovolanie je podané v prospech obvineného.

Skutkovú vetu uvedenú vo výrokovej časti napadnutého rozsudku dovolací súd nie je oprávnený meniť ani dopĺňať, resp. nie je oprávnený prehodnocovať už predtým vykonané dôkazy. Konanie obvineného popísané v skutku okresný súd právne posúdil ako prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., čo aj v dostatočnom rozsahu v rozsudku odôvodnil. S touto kvalifikáciou a odôvodnením sa stotožnil krajský súd, ktorý v odôvodnení uznesenia výstižne poukázal na všetky rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa aj právneho posúdenia skutku. Skutková veta po subjektívnej i objektívnej stránke napĺňa všetky zákonné znaky tohto trestného činu, s čím sa stotožnil aj najvyšší súd. Argumentácia obvineného v tomto smere nie je preto opodstatnená.

Obvinený má právo obhajovať sa spôsobom, ktorý uzná za vhodný, teda aj v tom smere, že môže hodnotiť jednotlivé dôkazy zo svojho pohľadu. Konečné hodnotenie dôkazov v individuálnej i súhrnnej rovine zákon však zveruje výlučne iba súdom. Práve hodnotenie dôkazov a z toho vyplývajúce závery, ku ktorým dospeli súdy oboch stupňov, sú záväzné aj pre dovolací súd, ktorý má právo i povinnosť skúmať, či ustálená skutková veta napĺňa skutkovú podstatu, toho ktorého trestného činu uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona.

Postavenie obvineného v dobe spáchania skutku vymedzeného v skutkovej vete, bez akýchkoľvek pochybností preukazuje, že konal ako starosta obce, s príslušnými kompetenciami. Nezákonne vyberal z bankového účtu obce finančné prostriedky, ktoré použil na nezistený účel. Následne v úmysle zakryť takto spôsobený následok, v rozpore so zákonmi upravujúcimi nakladanie s financiami obce (zákon č. 138/1991 Zb. a zákon č. 523/2004 Z.z.), dal pokyn na zaúčtovanie aj nepravdivých účtovných dokladov

do účtovníctva obce.

Obvinený teda konal ako verejný činiteľ s úmyslom spôsobiť inému škodu, alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech a vykonával svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonom. Právne posúdenie tohto konania ako trestný čin porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 237 Tr. zák., resp. ako trestný čin sprenevery podľa § 213 Tr. zák., nepokrýva konanie verejného činiteľa - starostu, ktorým obvinený nepochybne bol. Ako starosta obce mal zo zákona danú právomoc obec zastupovať, za ňu rozhodovať (o nakladaní s finančnými prostriedkami obce) a niest' za to aj zodpovednosť v zmysle zákonov. V čase skutku bol u neho prítomný prvok moci a prvok rozhodovania, čo náležite okresný i krajský súd odôvodnili v napadnutých rozhodnutiach.

Najvyšší súd v podrobnostiach odkazuje na tieto rozhodnutia. Súčasne pripomína, že v zmysle § 13 ods. 1, ods. 5 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení starosta obce je jej predstaviteľom, štatutárom a najvyšším výkonným orgánom. Podľa § 13 ods. 4 písm. c/, písm. e/ tohto zákona starosta obce okrem iného zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám, rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom obce vyhradené obecnému zastupiteľstvu.

Právna kvalifikácia skutku ako prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. je preto správna a zákonu zodpovedajúca. Dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nie je preto naplnený.

Najvyšší súd s návrhom odvolateľa na zjednotenie rozdielnej súdnej praxe ohľadne konania starostu obce spôsobom uvedeným v tejto veci sa nestotožňuje. Súdna prax najvyššieho súdu nezaznamenala rozdielnosť právneho posúdenia konania starostu obce v obdobných veciach v takom rozsahu, aby bolo potrebné túto oblasť usmerňovať judikátom alebo stanoviskom. Navyše právne posúdenie protiprávneho konania páchatel'a, ktorý v dobe činu bol v postavení verejného činiteľa vyplýva z rozsiahlej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Z dôvodov už vyššie uvedených najvyšší súd sa nestotožňuje s tvrdením odvolateľa, že nedostatočnou odôvodnenosťou napadnutých rozhodnutí došlo k porušeniu jeho práv. Prvostupňový i krajský súd v odôvodnení napadnutých rozhodnutí sa výstižným a logickým spôsobom vysporiadali so všetkými relevantnými skutočnosťami, potrebnými pre rozhodnutie. Úlohou súdu nie je reagovať na všetky námietky dovolateľa, ale iba na tie, ktoré sú potrebné pre rozhodnutie vo veci samej, čo v danej veci sa stalo.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

Na podklade týchto úvah najvyšší súd vo veci rozhodol na neverejnom zasadnutí spôsobom vyjadreným v enunciiate tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.